

інноваційної діяльності нашої країні потрібно створення комплексного механізму стимулювання як на державному, так і на регіональному рівні.

Література : 1. Горяча О.Л. Сучасний аналіз інноваційної сфери України та шляхи її активізації / О.Л. Горяча, І.А. Сільченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2015. – № 3. – С. 21-22. 2. Ризики та перспективи розвитку України у період посткризового відновлення: [монографія] / А.І. Даниленко, В.В. Зимовець, В.І. Сиденко; за ред. А.І. Даниленка. – К.: Ін-т екон. та прогнозування НАН України, 2012. – 348 С.

ЧАГОВЕЦЬ Л.О., к.е.н, доцент, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків
ДІДЕНКО А.С., магістрант, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків

КОМПЛЕКС МОДЕЛЕЙ ОЦІНКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Пропонується комплекс моделей оцінки й аналізу економічної безпеки виробничого підприємства на основі методів економіко-математичного моделювання багатовимірних об'єктів.

Проблема економічної безпеки протягом останніх років залишається надзвичайно важливою, передусім, з точки зору забезпечення збалансованого та стійкого розвитку господарюючих суб'єктів. Сьогодні існує необхідність вирішення проблем економічної безпеки широкого спектру: інвестиційної, технологічної, фінансової, соціальної. Перед підприємством постає проблема внутрішньої самооцінки системи і прогнозування її розвитку з точки зору забезпечення економічної безпеки виробництва від прояву негативних факторів, які впливають на потенціал підприємства, створення системи критеріїв та індикаторів стану безпеки, обґрунтування граничних значень, формування профілактичних заходів протидії загрозам. Тому розробка системи комплексної оцінки економічної безпеки промислового підприємства (ЕБП) набуває виняткову важливість як стабілізуючий чинник економічного зростання і безпеки країни.

Пропонується комплекс моделей оцінки й аналізу економічної безпеки виробничого підприємства, який складається з чотирьох модулів. У першому модулі проводиться аналіз загального стану досліджуваного підприємства. Також сформовано систему інформаційних індикаторів за такими складовими як: фінансова, інтелектуально-кадрова, матеріально-технічна, інвестиційно-технологічна та управлінська. Другий модуль передбачає оцінку ЕБП за структурними складовими економічної безпеки підприємства на базі аналізу зарубіжних та вітчизняних моделей. Загальна оцінка складових ЕБП свідчить, що підприємство активно працює над оптимізацією управління і якістю своїх ресурсів, це явище помітно через істотне підвищення значень усіх показників.

У третьому модулі запропоновано модель оцінки загального рівня ЕБП, який розраховано за трьома моделями: обчислення на основі згортки значень, сформовано оцінку за всіма складовими ЕБП; обчислення на базі коефіцієнтів координації коштів, засобів та активів. Всі подані моделі показали достатній

рівень економічної безпеки підприємства, а найкращою вибрано першу, яка найбільш повно охоплює усі показники економічної активності підприємства.

У четвертому модулі запропоновано здійснювати прогнозування рівня ЕБП за допомогою селективної адаптивної моделі прогнозування складових компонентів економічної безпеки за базовими моделями Хольта та експоненційного згладжування. За даним селективним методом якість прогнозу моделі підвищилась і становила 4,72 % за т.а.р.е. За прогнозною моделлю рівень ЕБП знаходиться у межах середнього та високого рівня безпеки, це явище обумовлено активною діяльністю керівництва в управлінні підприємством. Заключним етапом четвертого модулю є розробка когнітивної моделі, де пропонується сценарії зміни рівня економічної безпеки в перспективі, що дозволить скоректувати або навіть змінити тенденцію його розвитку. Дане моделювання виявило найбільш вагомні показники для оцінки та прогнозування економічної безпеки, а саме: коефіцієнти поточної ліквідності, фінансової загрози, оптимальних витрат, об'єм доходів підприємства. Більшість факторів є дестимуляторами і найменша зміна цих показників призведе до великих збитків на підприємстві, завдасть шкоди його функціонуванню. За здобутими результатами можна дійти висновку про доцільність та важливість когнітивного моделювання у формуванні управлінських рішень з ЕБП.

Таким чином, розроблений комплекс моделей оцінки та прогнозування економічної безпеки та її складових компонентів дозволяє сформулювати стратегії ЕБП та підвищити якість рішень з управління нею.

ШИФРІН М. С., студент економічного факультету ХНУ ім. Н.В. Каразіна, м. Харків

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проведено аналіз теоретичних підходів до визначення поняття фінансового стану діяльності підприємства. Досліджено і систематизовано їх сутність, основні характеристики, переваги та недоліки. Удосконалено теоретичне обґрунтування змісту поняття «фінансовий стан», що з різних сторін характеризує можливості й напрями розвитку підприємства.

Дослідження поняття «фінансовий стан» дозволяє зробити висновок, що існують різні теоретичні підходи до його визначення. Фінансовий стан розглядається як економічна категорія, сукупність показників, фінансова спроможність підприємства, комплексне поняття, характеристика певних сторін фінансово-господарської діяльності та ін. [1, с. 577; 2, с. 507; 3, с. 122; 4, с. 25]. Це обумовлює необхідність уточнення сутності даного поняття.

Проаналізовані трактування свідчать, що, переважна більшість науковців на перший план висуває таку характеристику фінансового стану, як сукупність (система) показників. На наш погляд заслуговує на увагу той факт, що фінансовий стан підприємства є об'єктивною економічною категорією, що може бути оцінена з більшою або меншою глибиною й вірогідністю деякою